

97/01

Kontrolní závěr z kontroly hospodaření s finančními prostředky poskytovanými lesnímu hospodářství

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1997 pod číslem 97/01.

Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ MVDr. Rudolf Němeček.

Cílem kontroly bylo prověřit u vybraných příjemců dotací správnost použití finančních prostředků uvolněných ze státního rozpočtu na podporu hospodaření v lesích.

Kontrolu provedly v období od března do července 1997 skupiny kontrolujících z odboru zemědělství, lesního a vodního hospodářství NKÚ a z oblastních odborů NKÚ v Kutné Hoře, Ústí nad Labem, Sokolově, Plzni, Českých Budějovicích, Táboře, Pardubicích, Hradci Králové a Třebíči.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“) a jeho organizační složky, územní odbory MZe (dále jen „MZe ÚO“) v Hradci Králové, Prachaticích, Tachově, Děčíně, Karlových Varech, Rychnově nad Kněžnou, Benešově, Českých Budějovicích, Chrudimi, Jihlavě, Rokycanech, Třebíči, Ústí nad Labem, Znojmě, Havlíčkově Brodě, Jindřichově Hradci, Kolíně, Kutné Hoře, Náchodě, Pardubicích, Pelhřimově, Svitavách, Táboře, Trutnově, Českém Krumlově a Žďáru nad Sázavou; Finanční úřad (dále jen „FÚ“) pro Prahu 1 a 5, v Třebíči, Benešově, Karlových Varech, Rokycanech, Tachově, Trutnově, Děčíně, Hradci Králové, Jihlavě, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou, Českých Budějovicích, Českém Krumlově, Havlíčkově Brodě, Chrudimi, Jičíně, Jindřichově Hradci, Kutné Hoře, Pardubicích, Pelhřimově, Prachaticích, Táboře, Teplicích a Chebu*), ve Znojmě, Žďáru nad Sázavou a Svitavách*).

Příjemci dotací: A.P.S. Bechyně, a. s., Bechyně; AGRO - Měřín, a. s., Měřín; Bubna spol. s r. o., Doudleby nad Orlicí; Dr. Matěj Blecha, Jindice; František Kolowrat Krakowský - KOLOWRATOVY LESY, Přimda, Jaromír Hrubý - Lesní a hospodářská správa Červené Pečky, Uhlířské Janovice; Jeroným Colloredo-Mannsfeld - Lesní a rybníční správa, Zbiroh; Josef Kinský, Kostelec nad Orlicí; Kryštof Jarosl. Kolowrat-Krakowský, Rychnov nad Kněžnou; Ladislav Kánský, Praha 1; Lesní družstvo Borovná, Telč; Lesní družstvo Vysoké Chvojno s. r. o., Vysoké Chvojno; Lesní úřad města Jáchymov městské lesy, Jáchymov; Lesy České republiky s. p. (dále jen „LČR“), Hradec Králové; Linda Válová, Praha 4; Martin Lobkowicz - Správa lesů Martina Lobkowicze, Praha 5; Město Český Krumlov, Český Krumlov; Městská správa lesů Pelhřimov s. r. o., Pelhřimov; Městské lesy Prachatice, s. r. o., Prachatice; Myslivec-

ké sdružení Příbrán, České Budějovice; Obec Lhota-Vlášnice, Vlášnice; Prof. Dr. Vladimír Reiský, Vlášnice-Kláster; Správa lesů Města Tábora, společnost s ručením omezeným, Tábor; Václav Stome - lesy, s. r. o., Praha 4; Zdeněk Sternberg, Český Šternberg; Dr. Norbert Kinský - SPRÁVA HOSPODÁŘSTVÍ, Chlumec nad Cidlinou a Nadir, a. s., Praha.

Námítky proti kontrolním protokolům, které podaly kontrolované osoby v 19 případech, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námitkách.

Odvolání proti rozhodnutí o námitkách, která podaly MZe a jeho organizační složky - MZe ÚO v Benešově, Kutné Hoře, Rokycanech a ve Žďáru nad Sázavou, LČR, Městské lesy Prachatice, s. r. o., Nadir, a. s., Myslivecké sdružení Příbrán a Jeroným Colloredo-Mannsfeld - Lesní a rybníční správa, byla vypořádána usneseními Kolegia NKÚ.

K o l e g i u m N K Ú na svém XXVI. zasedání dne 17. 11. 1997

s c h v á l i l o usnesením č. 4/XXVI/97
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

ÚVOD

Dotace jako jeden z výdajů státního rozpočtu jsou poskytovány na základě zákona České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů.

Povinností ústředních orgánů je zpracovat na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb podmínky a tyto stanovit v Zásadách dotační politiky.

Finanční prostředky mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem České republiky. V letech 1994 - 1995 vydalo MZe po dohodě s Ministerstvem financí (dále jen „MF“) zásady pro poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu a pravidla pro financování prací celospolečenského významu v lesním hospodářství. V roce 1996 vydalo Zásady pro poskytování investičních a neinvestičních dotací Ministerstvem zemědělství pro rok 1996, MZe č. j. 505/96-1000 ze dne 12. 2. 1996, MF č. j. 195/7 680/1996 uveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 7/1996 (dále jen „Zásady pro rok 1996“).

V roce 1996 vydalo MZe Zásady pro rok 1996, které nebyly v souladu s ustanovením § 5 zákona č. 576/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jako v před-

* Byly poskytnuty pouze informace

chozích letech, aniž by tuto skutečnost odůvodnilo. MZe stanovilo závazná pravidla pro přiznání dotací, na které není ze zákona nárok.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky schválila ve státních závěrečných účtech za roky 1994 až 1996 skutečné čerpání dotačních prostředků pro MZe, z toho pro lesní hospodářství, které uvádí následující tabulka:

Rok	(v Kč)	
	MZe	Lesní hospodářství
1994	4 939 400 000	266 300 000
1995	5 164 000 000	380 000 000
1996	5 907 000 000	533 000 000

Kontrolou bylo zjištěno porušení právních předpisů, dalších předpisů a smluv:

I. zákona č. 576/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

1. Ustanovení § 5 odst. 2, kde je uvedeno:

„Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky.“

- porušilo MZe ÚO v Tachově tím, že uzavřelo v roce 1995 smlouvu s příjemcem podpory Jindřichem Kolowratem Krakowským na titul A. podtitul 1. Pravidel Ministerstva zemědělství pro financování prací celospolečenského významu v lesním hospodářství v roce 1995, č. j. 17/95-530 (dále jen „Pravidla PCV 1995“) na částku 194 959 Kč. Tato částka byla o 21 482 Kč vyšší, než rozhodla komise odvětví lesního hospodářství MZe, jejíž rozhodnutí je dle ustanovení § 1 odst. 3 uvedených Pravidel pro MZe závazné.

2. Ustanovení § 5 odst. 3 písm. a), kde je mj. uvedeno:

„Ze státního rozpočtu republiky se mohou poskytovat:

a) dotace a návratné finanční výpomoci právníkům osobám a fyzickým osobám vyvíjejícím podnikatelskou činnost, ...“ a

Zásady pro poskytování a čerpání neinvestičních dotací ze státního rozpočtu, č. j. 112/13 462/1994, vydaných MF a uveřejněných ve Finančním zpravodaji č. 4/1994 (dále jen „Zásady neinvestičních dotací 1994“).

Ustanovení čl. 3 odst. 1, kde je uvedeno:

„Dotace se poskytují fyzickým a právníkům osobám vyvíjejícím podnikatelskou činnost.“

- porušilo MZe tím, že se samo zařadilo mezi „dotované subjekty vyvíjející podnikatelskou činnost“,

a žádosti předkládané MZe ÚO v Praze byly vyřizovány přednostně.

MZe podalo žádosti o dotaci na dotační titul (dále jen „DT“) 7.B. d) na MZe ÚO v Praze. Na základě rozhodnutí z jednání porady ředitele odboru lesnické politiky MZe k projednání žádosti o dotace byla přiznána dotace na výše uvedený DT, a to bez jakýchkoliv upřesňujících podmínek.

MZe jako orgán státní správy nemůže být dle výše uvedeného textu zákona č. 576/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, žadatelem, ani příjemcem dotace, a to ani v případě, že tuto službu zprostředkovává.

Přestože státní orgán není zřízen ke zprostředkovatelské činnosti, MZe požádalo o doplnění textu Zásad pro rok 1996 pro DT 7.B.d) dne 24. 4. 1996 MF. Žádosti bylo vyhověno dne 25. 5. 1996 a došlo k doplnění textu ve znění: *„V případech, kdy je podpora uživatelům lesů poskytována formou služeb, zpracovává v jejich zastoupení žádost o poskytnutí finančních prostředků, a také v případě potřeby organizuje výběrové řízení ve smyslu zákona č. 199/1994 Sb., MZe.“*

Vzhledem k charakteru služeb budou tyto žádosti projednány přednostně, mimo pořadí. Po projednání žádosti odborem 5030 uzavírá odbor 5040 o provedení služby s dodavatelem smlouvu. ... Finanční prostředky se poukazují přímo na účet dodavatele služby.“

Se změnou textu DT 7. Zásad pro rok 1996 bylo seznámeno MZe ÚO v Praze „telefonicky“ dne 10. 7. 1996. Zásady pro rok 1996, které byly zveřejněny ve Finančním zpravodaji č. 7 dne 25. 7. 1996, uvedenou změnu textu DT 7. neobsahovaly.

Na žádosti o dotaci č. 93/96-3509 je uvedeno: *„MZe ČR, jako ústřední orgán st. správy lesů, poskytuje službu pro všechny vlastníky lesa (kromě lesů VLS, MŽP, KPR a MŠ) realizaci leteckého systému požární ochrany lesů na území ČR pro rok 1996“...“* Dle Přílohy k žádosti byla celková kalkulovaná výše nákladů a zároveň požadovaná výše dotace 19 512 000 Kč.

Dne 28. 5. 1996 byla uzavřena smlouva o zajišťování a provádění letecké hasičské služby podle Obchodního zákoníku a na základě výsledků výběrového řízení vyhlášeného MZe dne 6. 3. 1996. Poskytovatelem uvedených služeb je AIR Speciál, a. s., zatímco MZe vystupuje pouze jako „objednatel“ služby.

Na protipožární hlídkování včetně hasebních zásahů byl vypsán DT 7.B.d), avšak v daném případě nebylo podle Zásad pro rok 1996 postupováno.

MZe dále žádalo o dotaci podle Zásad pro rok 1996 a následně MZe ÚO v Praze uzavřelo smlouvy s Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů (dále jen „ÚHÚL“), Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským (dále jen „ÚKZÚZ“) a ABAS, spol. s r. o., v celkové výši 5 900 015 Kč. Příjemcem dotace ve smyslu Zásad neinvestičních dotací 1994 a zákona č. 576/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebyl v uvedených případech žadatel - MZe, který dotované služby pouze zprostředkoval.

3. Ustanovení § 11 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

„Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce ...“,

- porušilo MZe tím, že proplatilo prostředky podle smluv uzavřených s příjemci dotací na rok 1995, vyúčtovaných v roce 1995 a proplacených v celkové výši 5 732 092 Kč v roce 1996;
- porušila Správa lesů Města Tábora, společnost s ručením omezeným, tím, že v konečném vyúčtování nákladů pro čerpání dotace v roce 1996 uvedla náklady za práce provedené v roce 1995;

II. Pravidel Ministerstva zemědělství pro financování prací celospolečenského významu v lesním hospodářství v roce 1994, č. j. 81/94-530.

1. Ustanovení § 7 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

„Žadatel, kterému byla podpora přiznána ... předkládá vyúčtování (faktury, doklady o zaplacení apod.) za provedené práce příslušnému územnímu odboru, ten provádí evidenci, kontrolu formální a věcné správnosti ...“,

- porušilo MZe ÚO v Kutné Hoře tím, že neprovedlo kontrolu formální a věcné správnosti dokladů při vyúčtování za provedené práce. Na základě předloženého projektu v žádosti a při předkládání faktur za provedené práce příjemcem podpory Jaromírem Hrubým - Lesní a hospodářská správa Červené Pečky nezjistilo rozdíly, které zde vznikly ve výši 995 260 Kč.

2. Ustanovení § 7 odst. 2, kde je mj. uvedeno:

„Příjemce podpory odpovídá za správné vyúčtování skutečně provedených prací ...“,

- porušil Jaromír Hrubý - Lesní a hospodářská správa Červené Pečky tím, že ke dni 16. 12. 1994 neoprávněně vyúčtoval provedené práce na MZe ÚO v Kutné Hoře, a to tím, že dodal s poslední fakturou i soupis prací z 13. 12. 1994, ačkoliv práce ještě nebyly skončeny;

III. Pravidel PCV pro rok 1995.

Ustanovení § 7 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

„Čerpání podpory probíhá z účelových záloh ... Žadatel, kterému byla podpora přiznána ... předkládá vyúčtování (faktury, doklady o zaplacení apod.) za provedené práce příslušnému územnímu odboru ...“,

- porušil Jeroným Colloredo-Mannsfeld - Lesní a rybníční správa tím, že vyúčtoval náklady zvýšené o procentní výši podílu výrobní a správní režie příjemce za práce provedené dodavatelsky. Výši celkové výrobní a správní režie převzal z účetní evidence za předcházející účetní období (rok). Příjemce dotace

uvedeným postupem uplatnil náklady, které s předmětem dotace a s činnostmi realizovanými příjemcem v souvislosti s výkony k naplnění účelu dotace, tzn. vedoucími k naplnění smlouvy a v souvislosti s touto smlouvou, vůbec nesouvisely;

IV. Zásad neinvestičních dotací 1994.

1. Ustanovení čl. 5 odst. 2, kde je uvedeno:

„Ústřední orgán státní správy, který dotaci poskytuje, stanoví subjektu, jemuž ji poskytuje ... podmínky pro její použití.“,

- porušilo MZe tím, že nestanovilo pro příjemce dotace kalkulaci s konkrétní skladbou nákladů, které lze zahrnout do 100 % výše vynaložených úplných vlastních nákladů, tzn. že nestanovilo subjektu, jemuž poskytovalo dotace, podmínky pro její použití. MZe zapracovalo v Zásadách pro rok 1996 znění: *„Výše dotace: do 100 % vynaložených úplných vlastních nákladů včetně nákladů na pořízení projektové a rozpočtové dokumentace na předmět dotace v příslušném roce.“* ;

- porušilo MZe ÚO v Praze tím, že ve smlouvě o poskytnutí dotace Nadir, a. s., na DT 7. nestanovilo pro použití rozpočtových prostředků ve výši 5 980 000 Kč konkrétní podmínky jejich čerpání.

2. Ustanovení čl. 5 odst. 3, kde je uvedeno:

„V podmínkách se může stanovit jaké výdaje příjemce dotace z prostředků dotace hradí. Těmito výdaji mohou být výdaje na úhradu dodaného zboží, služeb, prací nebo výkonů, na úhradu dalších závazků z obchodních smluv a výdaje příjemce dotace jako zaměstnavatele (mzdy, cestovné aj.).“,

- nevyužilo MZe tím, že v Zásadách pro rok 1996, ani ve smlouvách uzavřených k poskytnutí prostředků státního rozpočtu na dotace, nestanovilo podmínky s upřesněním, jaké konkrétní výdaje může příjemce z dotačních prostředků hradit, nestanovilo ani závazné kalkulační vzorce ukazatelů, na něž je vázána v jednotlivých DT výše dotace. Zásady pro rok 1996 uváděly jako výši dotace, např. u DT 6. a 7. 100 % vynaložených úplných vlastních nákladů, u DT 3. a 4. prokázané úplné vlastní náklady.

3. Ustanovení čl. 6 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

„Při poskytování a čerpání dotací schválených ve státním rozpočtu na příslušný rok se postupuje podle těchto Zásad a podle pokynů res. opatření vydaných příslušnými ústředními orgány státní správy ...“,

- porušilo MZe tím, že nezpracovalo do Zásad pro rok 1996 povinnost pro příjemce dotace zajistit u svého peněžního ústavu vedení dotačních prostředků na zvláštním účtě, jak je uvedeno v čl. 6 odst. 2 a ani tuto povinnost nepřeneslo do smluv uzavřených k poskytnutí dotace.

4. Ustanovení čl. 7 odst. 6, kde je uvedeno:

„Povinností ústředního orgánu státní správy je kontrolovat věcnou správnost, objem a účelové užití poskytnutých nebo čerpaných dotací a dodržování podmínek a termínu jejich poskytování nebo čerpání.“

- porušilo MZe ÚO tím, že neprovedlo věcnou kontrolu náležitostí předložených žádostí. Poskytlo finanční prostředky minimálně ve výši 192 884 Kč, aniž by bylo ověřeno splnění podmínek poskytnutých dotací;

V. Zásad pro poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu ministerstvem zemědělství pro rok 1995“, MF č. j. 195/5 675/1995 a MZe č. j. 330/95 200 (dále jen „Zásady pro rok 1995“).

1. Ustanovení části A odst. 6 písm. c), kde je uvedeno:

„c) příjemce dotace, návratné finanční výpomoci, kterému byla poskytnuta dotace, návratná finanční výpomoc, ve výši určitého procenta z přímých nebo celkových nákladů činnosti, která je předmětem dotace, má povinnost vést za dotovanou činnost samostatné účetnictví.“

- porušil Václav Stome - lesy, s. r. o., tím, že o čerpání dotačních prostředků v roce 1995 ve výši 803 691 Kč samostatně neúčtoval.

2. Ustanovení části B DT 6., kde je mj. uvedeno:

„Výše dotace: příslušné % dle pásma ohrožení z prokázaných nákladů na jednotlivé výkony, nejvýše však z částek uvedených v tabulce ‚Maximální limity nákladů v Kč/ha pro výpočet dotace‘ ...“

- porušily LČR - oblastní inspektorát Teplice tím, že za období leden až květen 1995 u podtitulu 6.c) nedodržely maximální limity nákladů. Důsledkem bylo neoprávněné čerpání dotace ve výši 19 242 Kč;

VI. Zásad pro rok 1996.

1. Ustanovení části A čl. 1 písm. f), kde je uvedeno:

„f) žadatel dokládá v žádosti své identifikační údaje dle závazného vzoru uvedeného v příloze a dále údaje a informace uvedené u jednotlivých D.T. v odstavci ‚Žádost obsahuje‘ ...“

- porušily LČR - lesní závod (dále jen „LZ“) Konoopiště tím, že jako plátce DPH v přílohách k žádosti o dotace uvedly v šesti zjištěných případech předpokládanou výši nákladů včetně DPH. Přesto obdržely dotaci ve výši 135 800 Kč (včetně DPH). Současně k žádosti o dotace uvedly ve dvou případech částky vyšší, než uváděla projektová dokumentace.

2. Ustanovení části A čl. 2 písm. a), kde je mj. uvedeno:

„... příjemce dotace odpovídá za to, že účel, na který mu byla poskytnuta dotace, splnil nebo splní v rozsahu a do termínu stanoveného MZe ve smlouvě ...“

- porušila Nadir, a. s., tím, že neprokázala při vyúčtování dotace využití fotogrammetrického přístroje. Nedoložila oprávněnost fakturace leasingu a časové využití přístroje pro řešení předmětu dotace;
- porušily Městské lesy Prachatice, s. r. o., tím, že předložily MZe ÚO v Prachaticích k vyúčtování doklady o provedení prací na porostech, na které nežádaly dotaci a neoprávněně čerpaly na tyto porosty dotační prostředky ve výši 41 332 Kč;
- porušil Zdeněk Sternberg tím, že v roce 1995 použil neinvestiční dotaci na pořízení investic v celkové výši 3 689 831 Kč a v roce 1996 v celkové výši 2 604 614 Kč;
- porušil Bubna, spol. s r. o., tím, že neinvestiční dotaci ve výši 1 473 429 Kč v roce 1996 použil na pořízení investic.

3. Ustanovení části A čl. 2 písm. d), kde je mj. uvedeno:

„Odpovědnost příjemce dotace ...“

d) odpovídá za to, že splnil podmínky pro podání žádosti a uvedené údaje jsou pravdivé. Při prokázání opaku si je vědom toho, že MZe odstoupí od smlouvy se všemi z toho vyplývajícími důsledky ...“

- porušily Městské lesy Prachatice, s. r. o., tím, že požadovaly a čerpaly dotaci i na porosty, které nejsou zařazeny do vybraných subkategorií lesů. Nesplnily tak podmínku stanovenou pro přiznání dotace a na tyto porosty neoprávněně čerpaly finanční prostředky ve výši 101 925 Kč.

4. Ustanovení části A čl. 5, kde je mj. uvedeno:

„Smlouva o poskytnutí dotace musí obsahovat následující ustanovení:

a) číslo smlouvy, přesný název smlouvy, adresu obou smluvních stran, IČO nebo rodné číslo (u fyzické osoby), sídlo podnikání, bankovní spojení,

b) číslo a název dotačního titulu, předmět dotace,

c) celkovou výši uznaných nákladů na předmět dotace v příslušném roce (pouze u dotací, které jsou stanoveny procentem),

d) sazbu dotace na jednotku nebo procentní výši přiznané dotace z částky uvedené pod bodem c) a její absolutní výši,

e) závazek, že příjemce dotace je povinen poskytovat požadované informace, dokladovat činnost a umožňovat vstup kontrolou pověřeným pracovníkům MZe, případně MF a územním finančním úřadům do svých objektů a na pozemky k ověřování plnění podmínek smlouvy o poskytnutí dotace,

- f) závazek, že příjemce dotace je povinen uchovávat smlouvu o poskytnutí dotace včetně jejích doplňků a veškeré doklady týkající se poskytnuté dotace ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- g) závazek příjemce dotace, že v případě neplnění smlouvy nebo Zásad MZe odstoupí od smlouvy a příjemce dotace vrátí neoprávněně čerpanou dotaci ..., ...
- ch) povinnost předkládat doklady pro čerpání dotace na ÚO MZe nejpozději do 15. 11. příslušného roku, ...
- j) prohlášení příjemce dotace, že se podrobně seznámil se Zásadami, které jsou součástí uzavřené smlouvy,
- k) podpisy smluvních stran, t. j. příjemce dotace a pověřeného pracovníka MZe, datum uzavření smlouvy a razítko MZe, ...“,

porušily MZe a MZe ÚO, a to

- ustanovení písm. a) MZe ÚO v Kolíně, Tachově, Benešově a Českých Budějovicích tím, že uzavřely smlouvy o poskytnutí dotace s chybnou adresou místa bydliště nebo sídla podnikání příjemce dotace a v jednom případě MZe ÚO neuvedlo sídlo podnikání žádné;
 - ustanovení písm. b) MZe ÚO v Karlových Varech tím, že uzavřelo smlouvy o poskytnutí dotací, které neobsahovaly předepsané náležitosti;
 - ustanovení písm. c) a d) MZe ÚO v Děčíně a Ústí nad Labem tím, že uzavřely smlouvy o poskytnutí dotace, které neobsahují celkovou výši uznaných nákladů a ani z uvedené procentní výše (0 % vynaložených nákladů) nelze celkovou výši uznaných nákladů dovodit;
 - ustanovení písm. e), f), g), ch) a k) MZe ÚO v Praze tím, že smlouvy o poskytnutí dotace uzavřené s MZe pro ÚHÚL, ÚKZÚZ, REAS, a. s., a ABAS, s. r. o., neobsahovaly předepsané náležitosti;
 - ustanovení písm. g) MZe ÚO ve Znojmě, Žďáru nad Sázavou, v Třebíči a Jihlavě tím, že smlouvy o poskytnutí dotace neobsahovaly předepsané ustanovení;
 - ustanovení písm. j) MZe a jeho organizační složky MZe ÚO tím, že nezpracovaly do smluv o poskytnutí dotace text, že Zásady jsou součástí uzavřené smlouvy.
- 5. Ustanovení části A čl. 7 písm. a), kde je mj. uvedeno:**
- „a) smlouva se vyhotovuje minimálně v šesti vyhotoveních ... Jedno vyhotovení předá ÚO MZe příslušnému FÚ (u právnických osob podle místa podnikání příjemce dotace, u fyzických osob podle místa bydliště) ...“,
- porušilo MZe ÚO v Praze tím, že nezaslalo místně příslušnému FÚ kopie smluv uzavřených v roce 1996 v příslušném roce.
- 6. Ustanovení části A čl. 7 písm. g), kde je mj. uvedeno:**
- „Sumarizační tabulky, vlastní analýzu a hodnocení předkládá MZe MF do 31. 3. následujícího roku, ...“,
- porušilo MZe tím, že Analýzu realizace dotační politiky za rok 1996 nepředalo MF ve stanoveném termínu, ani do doby ukončení kontroly v květnu 1997.
- 7. Ustanovení části B čl. 6. písm. a), kde je mj. uvedeno:**
- „a) poskytnuté dotace se účtují v souladu s účtovou osnovou a postupy účtování pro podnikatelské subjekty ...“,
- porušily Městské lesy Prachatice, s. r. o., tím, že náklady na pořízení hmotného investičního majetku účtovaly na vrub účtů účtové třídy 5 - Náklady a ve prospěch účtu 648 - Ostatní provozní výnosy ve výši 733 370 Kč.
- V příloze k žádosti o poskytnutí dotace u DT 6. bylo uvedeno, že se jedná o neinvestiční náklady. Z předloženého projektu a technické zprávy vyplývá, že se jedná o technické zhodnocení, rozšíření šířky svážnice, tj. investici.
- 8. Ustanovení části C DT 7. „Podpora ostatních mimoprodukčních funkcí lesa - neinvestiční dotace“, kde je v DT 7.B.c) mj. uvedeno:**
- „... - opravy zařízení sloužící k péči o zvěř v honitbách ...“,
- porušily LČR - LZ Konopiště tím, že v příloze žádosti uvedly, že se jedná o neinvestiční dotaci, ačkoliv se jednalo o akci investiční.
- 9. Ustanovení části C DT 7., kde je mj. uvedeno:**
- „Obsah žádosti: ... - projektová dokumentace s vyčíslením předpokládaných celkových nákladů (bez DPH u plátců daně, včetně DPH u neplátců) podle jednotlivých akcí, druhů prací a činností (na akce s víceletou dobou realizace se kalkulace uvede v členění podle jednotlivých let) ...“,
- porušilo MZe tím, že přiznalo dotaci ve výši 5 980 000 Kč, včetně DPH u plátce DPH;
 - porušilo MZe ÚO v Benešově tím, že přiznalo částku uvedenou v žádosti o dotaci včetně DPH v celkové výši 135 800 Kč.
- 10. Ustanovení bodu 4. Organizačních pokynů, kde je uvedeno:**
- „Územní odbor MZe prověří žádost z hlediska formální správnosti v souladu se Zásadami.“,
- porušilo MZe ÚO v Benešově tím, že neprovedlo kontrolu formální správnosti žádosti o dotace, kde byly uvedeny částky vyšší než v projektové dokumentaci. Neoprávněně bylo na dotaci přiznáno 80 % z 30 000 Kč, tj. 24 000 Kč.

11. Ustanovení bodu 9. Organizačních pokynů, kde je uvedeno:

„Čerpání prostředků je možné od data podpisu smlouvy. U sazbových dotací jsou prostředky poukazovány na účty příjemců dotací na základě smlouvy s výjimkou dotačních titulů 1.A., 4., 5. U těchto a ostatních titulů je čerpání prostředků podmíněno předložením dokladů o provedení výkonů nebo prokázáním nákladů příslušnému územnímu odboru MZe.“,

- porušily MZe ÚO v Praze, Benešově, Rychnově nad Kněžnou, Prachaticích, Náchodě, Třebíči a Kutné Hoře tím, že umožnily příjemci čerpat dotační prostředky v celkové výši 5 369 965 Kč bez předložení dokladů o provedení výkonů nebo prokázání nákladů;

- porušily MZe ÚO v Benešově, Znojmě, Třebíči a Žďáru nad Sázavou tím, že daly pokyn k proplacení dotace na základě neprokázaných vynaložených nákladů, které byly připočítávány v celkové výši 416 640 Kč jako režie ve výši 25 % nebo 35 % k nákladům vystaveným v dodavatelských fakturách.

MZe ÚO v Rokycanech započítalo nepřímé náklady formou přírážky, k jejímuž výpočtu byly použity celkové náklady předchozího roku, tj. náklady nesouvisející s účetním obdobím;

- porušili Ladislav Kánský, Jaromír Hrubý - Lesní a hospodářská správa Červené Pečky a AGRO - Měříň, a. s., tím, že neprokázali účetními doklady poskytnutí dotačních prostředků v celkové výši 2 334 674 Kč;

- porušily LČR - oblastní správa toků (dále jen „OST“) Brno, lesní správy v Novém Městě a Vrchlabí tím, že nebyly prokázány vynaložené náklady, které byly připočítávány jako režie ve výši 25 % nebo 35 % k nákladům ve vystavených fakturách. Čerpaly neoprávněně dotační prostředky ve výši 6 403 Kč.

VII. zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

1. Ustanovení § 4 odst. 2, kde je mj. uvedeno:

„Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účetní osnovy a postupy účtování ...“,

- porušily Agro - Měříň, a. s., Lesní družstvo Borovná a Václav Stome - lesy, s. r. o., tím, že v roce 1995 a 1996 nepoužívaly účet 346 - Dotace ze státního rozpočtu pro účtování přijetí a vyúčtování dotace.

2. Ustanovení § 11 odst. 1 písm. b), kde je uvedeno:

„b) popis obsahu účetního případu a označení jeho účastníků, nevyplývá-li z účetního dokladu alespoň nepřímo,“,

- porušila Nadir, a. s., tím, že dvě zálohové faktury na proplacení částek 2 990 000 Kč, 1 196 000 Kč a třetí faktura jako doplatek dotace ve výši 1 794 000 Kč neobsahovaly uvedenou účetní náležitost;

VIII. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 31 odst. 1, ve znění zákona č. 509/1991 Sb., kde je uvedeno:

„Při právním úkonu je možné dát se zastoupit fyzickou nebo právnickou osobou. Zmocnitel udělí za tímto účelem plnou moc zmocněnci, v níž musí být uveden rozsah zmocněncova oprávnění.“,

- porušil František Kolowrat Krakowský - KOLOWRATOVY LESY tím, že plná moc, na základě které zastupoval zmocněnec zmocnitele při jednáních v souvislosti se žádostmi o dotace a podpisu příslušných smluv, nesplňovala podmínky pro dohodu o plné moci. Zmocněnec byl oprávněn jednat jménem zmocnitele jen ve věci převzetí a správy jeho nemovitostí v okrese Tachov, nikoliv ve věci žádosti o dotaci;

IX. zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

1. Ustanovení § 3 odst. 3, kde je uvedeno:

„Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku jiným způsobem, než na základě obchodní veřejné soutěže podle odstavce 1 je přípustné pouze při splnění podmínek stanovených v části třetí tohoto zákona.“,

a ustanovení § 50 odst. 1 písm. c), kde je mj. uvedeno:

„Uzavření smlouvy na podkladě písemné výzvy zasláné zadavatelem jednomu zájemci o veřejnou zakázku k podání nabídky se přípouští v případě ...“

c) dodatečně nebo opakovaně veřejné zakázky (především z důvodu standardizace nebo slučitelnosti předmětu veřejné zakázky), pokud svým rozsahem nepřekročí 50 % ceny původní veřejné zakázky a výzva bude zadavatelem učiněna do 12 měsíců od splnění veřejné zakázky, ...“,

- porušily LČR - OST Teplice tím, že dodatkem k rozšíření prací a zvýšení ceny díla z původní částky 417 000 Kč (bez DPH) na částku 970 000 Kč (bez DPH), tj. zvýšení ceny díla o 553 000 Kč, tzn. o 132,6 %, nevyhlásily veřejnou obchodní soutěž nebo nevyzvaly nejméně pět zájemců.

2. Ustanovení § 40 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

„S uchazečem, jehož nabídka byla vybrána jako nejvýhodnější, je zadavatel povinen uzavřít příslušnou smlouvu ...“,

- porušil Lesní úřad města Jáchymov městské lesy tím, že uzavřel smlouvu o dílo s firmou, která nebyla účastníkem veřejné obchodní soutěže.

3. Ustanovení § 11 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

„Žádný z uchazečů nesmí být v obchodní veřejné soutěži zvýhodněn proti ostatním účastníkům soutěže ...“,

- porušily LČR - OST Teplice tím, že ve veřejné obchodní soutěži vybraly nabídku firmy, ke které nebyl přiložen výpis z rejstříku trestů fyzických osob, které vykonávaly funkci statutárního orgánu. Ze stejné soutěže vyřadily nabídky jiné firmy, která rovněž nepřiložila výpis z rejstříku trestů.

4. Ustanovení § 64b, ve znění zákona č. 148/1996 Sb., kde je mj. uvedeno:

„Zadavatel je povinen dokumentaci o zadání, včetně podaných nabídek všech uchazečů, uchovávat po dobu pěti let s výjimkou vzorků nebo ukázek ...“,

- porušil Lesní úřad města Jáchymov městské lesy tím, že nabídku firmy podanou do výběrového řízení na dodavatele údržby odvodnění lesních pozemků ve stanovené lhůtě neuchoval;

X. vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 30 odst. 2, kde je mj. uvedeno:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky ... Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu organizace; prostředky může čerpat jen do výše stanovené ve státním rozpočtu republiky nebo rozpočtu zřizovatele, a to v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním.“,

- porušilo MZe ÚO v Děčíně tím, že převedlo na účet příjemce dotace o 42 009 Kč více, než příjemce vyúčtoval a požadoval. Přeplatek dotace byl převeden zpět na účet MZe;

XI. smlouvy o poskytnutí dotace.

Ustanovení odst. I bodu 3 smlouvy č. 8/96 - 3522, kde je mj. uvedeno:

„Dotace, jež je předmětem této smlouvy, bude poukázána z účtu MZe ... na účet příslušného okresního úřadu.“,

- porušilo MZe tím, že nedodrželo ustanovení smlouvy a část z přiznané dotace ve výši 1 836 446 Kč zaslalo příjemci dotace přímo na účet Lesního úřa-

du města Jáchymov vedeného u pobočky Komerční banky v Ostrově nad Ohří a část dotace ve výši 1 977 923 Kč zaslalo v souladu se smlouvou prostřednictvím Okresního úřadu v Karlových Varech.

Ostatní zjištění

1. MZe ÚO v Praze uzavřelo s firmou Nadir, a. s., tzv. typizovanou smlouvu. V čl. II. odst. 7 této smlouvy uzavřené na DT 7.B.d) s účelem dotace vývoj softwaru je mj. uvedeno:

„Příjemce se zavazuje: ... Použít uznaného, genetiky vhodného a výsadby schopného sadebního materiálu v souladu s příslušnými právními předpisy ...“,

a v čl. II. odst. 9 smlouvy je mj. uvedeno:

„... Předkládat MZe doklady, vztahující se k dotaci, poskytnuté na základě této smlouvy, včetně dokladu o kontrole dodržení podmínek této smlouvy, vystavené příslušným odborným lesním hospodářem, a to nejpozději do 15. 11. 1996.“

Takto stanovené povinnosti příjemce dotace v uzavřené smlouvě nejsou v souladu se stanoveným účelem a věcně nesouvisejí s předmětem dotace.

2. František Kolowrat Krakowský - KOLOWRATOVY LESY je od roku 1996 právním nástupcem Jindřicha Kolowrata Krakowského - KOLOWRATOVY LESY, který byl jako fyzická osoba registrován 3. 12. 1992 v evidenci soukromě hospodařících rolníků, byl vlastníkem lesního půdního fondu a měl uplatnit žádost o poskytnutí dotací dle Pravidel PCV 1995.

Žádost o poskytnutí dotace podal subjekt KOLOWRATOVY LESY Přimda, zastoupený správcem majetku Jindřicha Kolowrata Krakowského.

KOLOWRATOVY LESY Přimda nebyly podnikatelským subjektem hospodařícím na lesním půdním fondu, nebyly obchodní společností a neměly právní subjektivitu, neboť nesplňovaly ustanovení §18, §19, §19a, §19b zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Příjemce vystupoval neoprávněně jako právnická osoba, a přesto dostal podporu ve výši 1 297 039 Kč.

MZe ÚO v Tachově poskytlo podporu dle Pravidel PCV 1995 právně neexistujícímu subjektu.

SHRNUTÍ

V ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 576/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je uvedena povinnost stanovit konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb, na které se poskytují účelové dotace. Podmínky pro poskytnutí účelové dotace musí být stanoveny zásadami dotační politiky.

Ve smyslu uvedeného zákona bylo MZe povinno řídit se i Zásadami pro rok 1996, neboť na základě jejich ustanovení bylo oprávněno poskytovat žadatelům o dotace prostředky státního rozpočtu.

Poznatkem z provedené kontroly je zjištění, že

- k příjemcům dotací byly přiřazeny subjekty ÚHÚL i orgán státní správy MZe, které nevyvíjejí podnikatelskou činnost;
- nelze dotační prostředky státního rozpočtu účinně vymáhat - v případě jejich použití na jiné účely nesusouvisející s předmětem dotace - pokud smlouvy neobsahují ustanovení, že zásady jsou součástí uzavřené smlouvy;
- MZe nestanovilo pro příjemce dotace výši a složení nákladů, které lze zahrnout do „100 % výše vynaložených úplných vlastních nákladů na předmět dotace“;

- MZe vyplatilo příjemcům dotace finanční prostředky, aniž by příjemci dotace prokázali náklady na předmět dotace průkaznými, úplnými a správnými účetními doklady;
- nedostatky v Zásadách pro rok 1996 a následně ve smlouvách o poskytnutí dotací umožnily příjemcům dotace zahrnovat do nákladů i takové náklady, které nesusouvisely s předmětem dotace, dodavatelské faktury byly navýšeny o procentní podíl nepřímých nákladů včetně zisku příjemce dotace a takto byly předloženy k vyúčtování dotačních prostředků;
- uvedeným způsobem předkládané vyúčtování bylo MZe propláceno.

Ve státních závěrečných účtech České republiky za roky 1994 - 1996 není uvedeno v kapitole Ministerstvo zemědělství čerpání investičních dotací podnikatelskými subjekty. Bylo zjištěno, že někteří příjemci neinvestiční dotace užili tyto dotační prostředky ve skutečnosti na investiční účely.